

Vragen van Retze van der Honing, GroenLinks, bij interpellatieverzoek raad 28 januari 2021 over het gevoerde beleid ten aanzien van de terugvordering van de bijstand en de handelswijze van het college daaromtrent.

Inhoud advies van de commissie bezwaarschriften

Het advies van de commissie bezwaarschriften is vernietigend voor de gemeente. Volgens de commissie is sprake van een nalatig, onzorgvuldig en incompleet onderzoek. Ontlastend bewijsmateriaal is bewust ter zijde geschoven of opzettelijk niet onderzocht. Van sommige gesprekken is geen verslagleggingen gemaakt en de onderbouwing was op cruciale onderdelen ontoereikend. De gevolgen voor betrokkene waren desastreus! Er moest 14.000 euro worden terugbetaald waar iemand in zo'n situatie wel 20 jaar over doet. Betrokkene is bestempeld als fraudeur, waardoor ook toegang tot bijvoorbeeld schuldhulpverlening is geblokkeerd. De kwaliteit van het onderzoek roept vragen op over de hoe in alle andere kwesties is gehandeld.

1. Bent u het eens met de stelling dat de gemeente in bovengenoemde kwestie volledig heeft gefaald in het werken met hoofd en hart?
2. Is het college bereid openbare excuus aan te bieden aan de slachtoffers van bovengenoemde onderzoekspraktijk en beslissingen van de gemeente?
3. Bent u bereid alle medewerking te verlenen aan het door de raad laten uitvoeren van een onderzoek naar de terugvorderingen sinds 2016?
4. Bent u het er mee eens dat naast de juistheid van de terugvorderingen ook de kwaliteit waarop in het hieraan voorafgaande onderzoek moet worden onderzocht?
5. Waarom bent u pas zeer recent tot de conclusie gekomen dat alle terugvorderingen moeten worden onderzocht? In de commissievergadering van 19 januari 2021 maakte het college daar nog geen enkele aanstalten toe en in het persbericht van 21 januari 2021 ook niet.

Achterhouden advies commissie bezwaarschriften

Het college heeft het (geanonimiseerde) advies van de commissie bezwaarschriften vanwege privacy-redenen niet beschikbaar willen stellen. Het was volgens het college niet mogelijk door middel van het weglakken van persoonsgegevens de identiteit van de persoon te beschermen. Nu het advies wel beschikbaar is, blijkt dat dit niet waar is. Het is wel degelijk mogelijk gebleken inzage te geven in het advies van de commissie, zonder dat dat daarbij de privacy van de persoon wordt geschonden. Het college heeft hiermee het afdekken van gemaakte fouten gefaciliteerd in plaats van de raad juist en volledig te informeren.

Mede gelet op de vernietigende inhoud van het advies van de commissie bezwaarschriften en de mogelijke betekenis van dit advies op politieke keuzes ten aanzien van het fraudeonderzoek, heeft het college de raad belemmerd bij het uitvoeren van zijn (controlerende) taken en het vertrouwen beschaamd.

6. Bent u (achteraf) van mening dat u ter zake het achterhouden van het geanonimiseerde advies van de commissie bezwaarschriften een fout heeft gemaakt?
7. Beseft u dat u door het achterhouden van het advies de raad heeft belemmerd bij het uitoefenen van haar (controlerende) taken?
8. Bent u bereid voor bovenstaande gang van zaken excuses te maken aan de raad?
9. Hoe wilt u het beschadigde vertrouwen herstellen?

Verordening regels bijstand

In de commissievergadering van 19 januari 2021 is erop aangedrongen de ruimere regels ten aanzien van het ontvangen van giften vast te leggen in een verordening. Wat de fractie van GroenLinks betreft is het niet de bedoeling dat de raad door het college in maart wordt “bijgepraat” over nieuwe beleidsregels en de uitvoering hiervan, zoals het college dat wil. Het is de bedoeling dat de raad de noodzakelijke politieke besluiten neemt die bovendien leiden tot een heldere rechtspositie van de bijstandsgerechtigden.

10. Bent u bereid de raad een verordening voor te leggen, zodat politieke besluitvorming kan plaatsvinden over de vrijstelling van 1200 euro per jaar?

Bejegening

In de commissievergadering van 19 januari 2021 zijn door verschillende partijen voorbeelden genoemd waarin inwoners zich onheus bejegend voelen. Het college heeft medegedeeld zich niet te herkennen het “beeld dat inwoners zich onheus bejegend voelen”.

11. Bent u nog steeds van mening dat er met de bejegening van bijstandsgerechtigden niets aan de hand is?
12. Onderschrijft u de noodzaak van een rekenkameronderzoek naar de bejegening van bijstandsgerechtigden in Heerenveen?
13. Bent u bereid tegemoet te komen aan de (breed ondersteunde) suggestie van o.a. de PvdA om (mede op basis van de bevindingen van de rekenkamer) met een bejegeningplan te komen?

Mandateren beslissingen.

Het opvolgen van een advies van de commissie bezwaarschriften is een bevoegdheid van het college. In de toelichting op de regeling commissie bezwaarschriften lezen we het volgende:

“...Indien het bezwaar ontvankelijk is, dient op grondslag daarvan een heroverweging van het bestreden besluit plaats te vinden. Voor zover de heroverweging daartoe aanleiding geeft, herroept het bestuursorgaan het bestreden besluit en neemt het voor zover nodig in plaats daarvan een nieuw besluit.

Omdat in het verleden bestuursorganen nogal eens bij de beslissing op bezwaarschriften louter toetsten op rechtmatigheid is in het eerste lid van art 7:11 vastgelegd dat het om een (volledige) heroverweging gaat. Dat betekent dat de toetsing niet beperkt moet blijven tot vragen van rechtmatigheid, maar binnen de grenzen van de wet zich ook dient uit te strekken tot beleidsmatige en bestuurlijke aspecten...”

14. Is de mededeling van het college in de commissievergadering van 19 januari 2021 juist dat de beslissing op een bezwaarschrift is gemandateerd aan de dienst en het college slechts volgt?
15. Op welke wijze is invulling gegeven aan de hierboven bedoelde toetsing op beleidsmatige en bestuurlijke aspecten?
16. Wat waren de conclusies ten aanzien van de beleidsmatige en bestuurlijke aspecten en welke acties zijn ondernomen?

Afkeuringswaardigheid

1. Bent u het er mee eens dat zowel de onderbouwing van het onderzoek, het besluit tot terugvordering en vervolgens het achterhouden van het advies van de commissie bezwaarschriften afkeuringswaardig is?